

ČASOPIS

NOVEMBER 2015
NOVEMBER 2016

Ocenenie v sociálnej oblasti za rok 2015

„Milé kolegyně a kolegovia.

Bratislavský samosprávny kraj – odbor sociálnych vecí vyhlásil minulý rok po druhý krát udeľovanie ocenenia v sociálnej oblasti za rok 2015.

Naše zariadenie poslalo na BSK tri návrhy na ocenenie:

- **Jana Čajágiová v kategórii zamestnanec, zamestnankyňa sociálnych služieb**
- **Mojmír Cikrai v kategórii prijímateľ, prijímateľka sociálnej služby**
- **Čestná stráž prezidenta SR v kategórii dobrovoľníctvo a filantropia.**

S radosťou Vám oznamujem, že všetky tri naše návrhy boli členmi komisie zdravotníctva a sociálnych vecí vybrané na ocenenie za rok 2015.

Všetci ocenení dostali voľné vstupenky na vybrané divadelné predstavenie.

GRATULUJEM.“

Edita Kruzslíková

Takýto oznam od našej pani riaditeľky na nás začiatkom januára opäť hľadel z našej nástenky. Aj minulý rok, rok 2015, Bratislavský samosprávny kraj (ďalej len „BSK“) oceňoval poskytovateľa, prijímateľa, zamestnanca sociálnych služieb (ďalej „SS“) v zariadeniach SS v pôsobnosti BSK a inú fyzickú alebo právnickú osobu (v oblasti dobrovoľníctva a filantropie), ktorí vykonali významný čin/skutok/aktivitu v oblasti SS, vynikajú používaním inovatívnych terapií a metód práce s prijímateľmi SS, významne sa zaslúžili o spoločenský, kultúrny, športový, umelecký rozvoj v oblasti SS alebo sa venujú dobrovoľníckym alebo filantropickým aktivitám v prospech prijímateľov a zariadení SS v pôsobnosti BSK.

V rámci tohto ocenenia naša pani riaditeľka navrhla troch nominantov v troch kategóriách:

V kategórii zamestnanec, zamestnankyňa SS bola nominovaná vedúca Úseku diagnostiky a autizmu Jana Čajágiová.

Práca s malými deťmi, práca s rodinou, včasná intervencia – to je práca, ktorá ju od začiatku baví a naplňuje a neustále sa v nej zdokonaľuje.

Je podporovateľom alebo tvorcom písania projektov (Hodina deťom, Nadácia SPP, Nadácia VÚB, Nadácia VW a pod.), podporuje nové terapie (ABA), je aktívnou členkou RCA tímu (Regionálne cen-

trum pre osoby s autizmom a inými vývinovými poruchami), podporuje integráciu a inklúziu malých detí do bežných MŠ a ZŠ, koordinuje rodičovské skupiny rodičov malých detí, ktoré poberajú sociálnu službu v našom zariadení, vymýšľa rôzne motivačné stretnutia pre svojich riadených zamestnancov a mnoho ďalších aktivít, ktoré sa stali prirodzenou súčasťou jej práce.

Je členkou tímu Centra včasnej intervencie v Bratislave, ktoré vzniklo pre rodiny a ich deti s rizikovým vývinom od narodenia do 7 rokov veku.

Jej veľkou záľubou je pravidelné odborné vzdelávanie, či už v oblasti autizmu, terapií, včasnej intervencie, manažmentu.

Ukončila akreditovaný kurz „Supervízie v pomáhajúcich profesiách“.

Bola dlhoročnou členkou ZPMB Bratislava, a v rokoch 1999 – 2001 bola aj predsedníčkou ZPMP v SR...

...je zástupca riaditeľa DSSpKM a odborný garant DSSpKM...

...výborná odborníčka, motivátorka, poradkyňa, koordinátorka, je príkladom pracovitosti, zodpovednosti a profesionality.

A pri tom všetkom jej nechýba ani prísnosť, ľudskosť, tolerancia a nadhľad.

Skrátka, je dôležitým pilierom zariadenia (20 rokov!), vďaka ktorému môžeme poskytovať kvalitné sociálne služby našim prijímateľom a prispievať tak k rozvoju sociálnych služieb v Bratislavskom kraji.

V kategórii prijímateľ, prijímateľka SS bol nominovaný Mojmír Cikrai.

Prijímateľom SS v našom zariadení je od roku 2012. Jeho vzťah k ostatným prijímateľom je veľmi empatický, k zamestnancom je vždy otvorený a priateľský. Veľmi rád pomáha, zvlášť slabším kamarátom. Medzi jeho najobľúbenejšie činnosti patrí šport (víťazstvá na športových hrách, plaveckých pretekoch, súťažiach SHŠO, aktívna účasť turnajov v stolnom tenise, petangových súťaží a lyžiarskych pretekoch), ale i prednes prózy (úspešná účasť na recitačných súťažiach). Stal sa prirodzenou súčasťou nášho zariadenia, čo sa odzrkadľuje aj v jeho nesmiernej snahe s radosťou reprezentovať nielen seba, ale i nás na mnohých podujatiach.

V kategórii dobrovoľníctvo a filantropia bola nominantom Čestná stráž prezidenta SR.

Vojaci Čestnej stráže prezidenta republiky (ďalej len „vojaci ČSPR“) spolupracujú s našim zariadením na dobrovoľ-

nickej báze už od roku 2002.

Patrili medzi našich prvých dobrovoľníkov, ktorí nám až doteraz pomáhajú pri väčších športových akciách (Športové hry, Regionálne plavecké preteky pre ľudí s mentálnym postihnutím), ktoré organizujeme nielen pre klientov nášho zariadenia ale aj pre klientov z iných zariadení BSK.

Prvý nápad ohľadom vzájomnej spolupráce prišiel od dôstojníka pre kultúru ČSPR - kpt. Takáča, ktorý poznal naše zariadenie z rozprávania svojej manželky - lekárky v odbore psychiatria spolupracujúcej s nami. V súčasnosti pokračovateľom a podporovateľom tejto myšlienky je už niekoľko rokov jeho nástupca - plukovník Ing. Miroslav Ištván.

Táto naša spolupráca a dobrovoľná pomoc vojakov ČSPR funguje už 14 rokov a nezávisí od výmeny prezidenta, veliteľa vojenskej kancelárie alebo veliteľa čestnej stráže prezidenta republiky. Táto pomoc je o zmysluplnosti, ľudskosti a veľkom srdci všetkých, ktorí nám pomáhajú.

Nominácia opäť padla do dobrej pôdy, pretože členmi komisie boli vybrané na ocenenie všetky tri nominácie. Všetkým oceneným aj my veľmi gratulujeme

a tešíme sa spolu s nimi...

...a ktovie? Možno sa pošťastí i tento rok a v ďalšom čísle Časopisu Fantázia budeme gratulovať a tešiť sa spolu s týmito nominantmi na ocenenie v sociálnej oblasti za rok 2016:

V kategórii zamestnanec, zamestnankyňa SS sú nominovaní:

- **Monika Bárdošová a tím Regionálno-poradenského centra pre osoby s autizmom a inými vývinovými poruchami (RCA)**
- **Alica Machová, terapeutka v špecializovanom zariadení**
- **Judita Kramárová, sociálny terapeut ZPB.**

V kategórii prijímateľ, prijímateľka SS je nominovaný:

- **Ján Živica, PSS v ZPB.**

V kategórii dobrovoľníctvo a filantropia je nominantom:

- **Kníhtlač Gerthofer, Zohor**
- **PhDr. Ľuboslav Móza, teoretik a historik umenia, odborný znalec pre výtvarné umenie, galerista, vysokoškolský pedagóg.**

Text spracovala: A. Polohová

Foto: archív DSSpKM

Čo nového, KAMKÁČI...?

Divadlo KAMKO má nových členov :o)

Boris Hajdúch

Veľmi rád som sa stal členom divadla kamko je v nej skvelá atmosféra najradšej z hier mám vidličky, lyžičky, nože, na to sa vždy teším. Naše divadlo máme každý štvrtok od 1. do 3. hodiny. Mám tam skvelých partákov najlepšie sa mi spolupracuje s Jankom Živicom, s ktorým bývame. Aj na bývaní naši vedúci nám vždy vymyslia nejaké zaujímavé hry. Dokopy nás je 14, chodíme do kultúrneho domu, vystupovali sme v rôznych hrách. Ja som k divadlu privoňal asi približne pred rokom s mojimi kamarátmi Jankom a Mojmirom a našou ďalšou novou terapeutkou Petrou. Okrem toho tam máme Erika a Ivanu, ja hrám v divadle väčšinou negatívne postavy, ale

hrám aj ostatné. Vždy mám dobrý pocit, keď sa odreagujem potom mi je lepšie a som rád, keď mojím vystupovaním v divadle môžem potešiť seba, mojich kolegov a hlavne divákov. My všetci sa veľmi snažíme a trénujeme, aby divadlo bolo čo najlepšie zahrané. Držte nám palce, nech sa nám darí s ďalšími autorskými hrami „Kamka“.

Momír Cikrai

1. Chcel som veľmi chodiť do divadelného krúžku tak sa mi to splnilo.
2. Veľmi sa mi páči ako nacvičujeme a hráme sa hry a hádame čo je v krabíčke.
3. Mal som aj divadelnú scénu - „nudit“ sa“.
4. Chcel by som v tom pokračovať veľmi sa mi páči mať divadlo. Cestovali sme tam autobusom. Mali sme to v dome kultúry. Mali sme to vo štvrtok o 12.45 do 15.00 hod. Erik sa nám venoval bolo nám spolu veľmi dobre. Cítil som sa ako herec. Bolo mi veľmi dobre s kamarátmi. Veľmi dobre nám to išlo.

Janko Procházka

Cítim sa tam dobre. To bol môj sen sa dostať do divadla. Učíme sa novú hru a skúšame nové role. Hráme sa rôzne hry teším sa na divadlo sme tam noví herci. Teším sa keď budeme hrať nové predstavenie.

Pozrime sa na „ZÚBKA“...

KDE BOLO, TAM BOLO..., A KDE NEBOLO, TAM SME VYMYSELI...

Medzi škôlkarov vchádza Fed'o a Lujzinka a spolu s nimi Erik a Katka. Deti veľmi dobre vedia, čo ich čaká. Netrpezlivo sa mrvia na koberci a so zatajeným dychom a úsmevom sú pripravené na ďalšiu zážitkovú hrovú skupinku. Medzi nimi sedí Viki.

Rovnako vzrušený ako ostatné deti, s rovnakým úsmevom. Kým by som vám na neho neukázala prstom, ani by ste si ho nevšimli. A predsa sa v niečom od ostatných detí odlišuje. Má niečo navyše. Autizmus.

Na začiatok zazvoní zvonec, pokračujeme cestovaním s námorníkmi po ostrovoch, potom nás začaruje čarodejníca na ostrove zrkadiel, skúsime byť vodcom kamarátov a aj to, aké je to byť súčasťou tímu. Na záver stíchneme pri mape pocitov a so zvončením zvonca sa lúčime a odchádzame...zostávajú v nás rôzne pocity...hlavne pozitívne...a spoločne sa tešíme na ďalšiu skupinku.

Ale pod'me pekne po poriadku...od začiatku...

Kde je úplný začiatok tohto príbehu už ani sama neviem...U nás, u Matulayovcov sa to stáva...objaví sa človečik so špecifickými potrebami a nárokmi, ale aj danosťami, a my vymýšľame, čo by bolo najlepšie pre neho urobiť alebo vymyslieť, aby zažil a prežil rovnaké veci ako jeho rovesníci. A hneď začína ďalší príbeh.

Tento príbeh je o Viktorkovi. Prišiel k nám ako dvojročný drobec s diagnózou autizmus. Trošku uplakáný, trošku ukričaný, nič nehovoriaci, hrajúci sa len s autíčkami a neznášajúci akékoľvek zmeny. A šikovný a rýchlo sa učiaci a zvedavý. Teraz je už z neho veľký predškôlak a veľmi veľa sa naučil. Je rovnaký ako jeho rovesníci. Vymýšľa lotrovinky, rád sa hrá so všeličím a keď je medzi deťmi, chce s nimi robiť čokoľvek, čo robia oni. Snaží sa rozprávať, hoci oveľa lepšie mu to ide po anglicky. A číta a počíta. Samozrejme, zostali mu rôzne „au-

tikoviny“, ktoré by ste si určite všimli. A zmeny nemá rád doteraz. Ale podstatné je, že aj napriek tomu, že je autista – je úplne obvyčajným dieťaťom, ktoré chce byť s inými deťmi.

A práve preto sme začali premýšľať a vymýšľať, čo by sme s tým mohli urobiť.

O integrácii a inklúzii sa toho porozprávalo už veľa. Aj to, že by bolo najlepšie, keby všetky deti, aj tie s problémami, mohli byť škôlkarmi a rovesníkmi a učiť sa od seba navzájom. Aj to, ako by to mohlo byť prínosom pre obe strany.

Realita je však trochu iná. Svet je rozdelený na „naše“ deti a „vaše“ deti. Deti zdravé a deti s postihnutím. A ich svety sa málokedy prelínajú. V živote sa často stretávame s odmietaním toho, čo je iné. Inakosť je pre väčšinu ľudí veľkou neznámou. A to, čo je pre nás neznáme, skôr odmietame, akoby sme sa pokúsili s tým niečo urobiť. A celkom pochopiteľne sa objavuje aj strach. Strach, či si vzájomne porozumieme, či to spoločne zvládneme, či to bude naozaj pre dieťa dobré. Pozeráme sa na všetko dospeláckymi očami, a to ako sa na to pozeráme, učíme sa takto pozerať aj naše deti. Keď máme strach my, boja sa aj deti. Keď odmietame my, odmietajú aj oni. Keď sme otvorení, deti sú tiež.

Takže musíme najprv zmeniť nás, aby z našich detí vyrástli tolerantní a otvorení dospelí. My sme mali oveľa menej príležitostí stretnúť sa s inakosťou ako naše deti. My im musíme dať príležitosť.

Som presvedčená o tom, že najväčšia sila je v samotných deťoch. Nielen v bežných, zdravých, ale aj v tých „našich“, ktoré majú diagnózu autizmus. Všetky tieto deti sa môžu navzájom od seba veľa naučiť a aj nás môžu veľa naučiť, keď im dáme na to priestor. Teraz sú z nich škôlkarski rovesníci, onedlho budú rovnakí školáci a neskôr budú všetci dospelí. Aj Viki, aj jeho rovesníci. A všetci budú mať spoločnú skúsenosť s inakosťou. A ktovie, možno raz toto urobí pre svoje deti.

A presne z týchto dôvodov sme sa pustili do „písania“ Viktorkovho príbehu.

Matulayovci a Damboráci (MŠ Damborského) fungovali dlhé roky vedľa seba. A už zopár rokov sa snažíme žiť spoločne. Začínali sme len občasnými návštevami, potom začali byť návštevy pravidelné, zúčastňovali sme sa spoloč-

ných aktivít. Stále sa nám to však nezdalo dosť pre deti. Zámerne nepíšem, ktoré deti myslím. Lebo myslím oboje. Aj tie „naše“ a aj tie „vaše“.

A vymysleli sme. Zážitkové hrové skupinky. Vytvorili sme priestor pre všetky deti, kde sa môžu v bezpečí stretnúť s ina-

kost'ou, skúsiť si rôzne roly, zažiť si prijatie aj odmietnutie. Naše skupinky robíme dvaja – zámerne sme vo dvojici muž a žena. Pri našich aktivitách je dôležité mať oba vzory. A zároveň využívame aj terapeutické bábk – Fed'a a Lujzinku – je dôležité mať tľmočníka, ak sa deti chcú vyjadriť a nie sú si isté. Každá skupinka má svoj scenár, v ktorom máme svoje rituály, ale aj za každým nové hry. Vždy zvoníme zvoncom, pripomenieme si pravidlá, cestujeme s námorníkmi. A vždy sa v hrách zameriavame na jednotlivcov aj na celú skupinu. Deti majú priestor zažiť si jedinečnosť a stáť sám za seba, podrobiť sa skupinovému pravidlám, hravou formou prežiť empatiu, zažiť si, aké je to byť kamarát a zároveň, aj keď sa so mnou nikto nechce hrať, aké je to pomáhať si, aké je to počúvať sa. Aké je to byť vypočutý. Dôležitou súčasťou každej skupinky je mapa pocitov. Deti sa učia identifikovať svoje pocity. Či sú veselí, smutní, unavení, zvedaví, nahnevaní, nerozhodní, nadšení alebo sa cítia ako ví-

ťazi – obrázky na mape im pomôžu to pomenovať. Niekedy im v tom pomáhajú Fed'o a Lujzinka, ale verte, že pri záverečných skupinkách deti hovoria samé za seba a sú na to naozaj hrdé.

A okrem tohto všetkého si zažívajú inakosť. Stretávajú sa s Vikim a zažívajú s ním všetky tieto aktivity a samozrejme Viki s nimi. Presne toto sme sa snažili zážitkovými hrovými skupinkami dosiahnuť. Aby si to všetko zažili v bezpečnom a pozitívnom priestore, mali príjemné zážitky a boli úspešné. A sme radi, že sa nám to podarilo.

Teší nás, keď robíme veci, ktoré majú zmysel a sme radi, že toto malo zmysel minimálne pre jedného Vikiho, pre deti z jednej škôlky a pre ich pani učiteľky a, samozrejme, pre nás....

Ďakujeme Nadácii Volkswagen, že nás v tomto podporila.

Text: K. Hollá
Foto: E. Forgáč

Spoločnosť Yanfeng Automotive Interiors preukazuje svoj záväzok voči komunitám prostredníctvom programu iCare

Mimoriadny deň s mimoriadnymi deťmi

Zamestnanci spoločnosti Yanfeng Automotive Interiors (YFAI), popredného svetového dodávateľa prístrojových dosiek a palubných systémov, dverových panelov, podlahových konzol a stropných ovládacích systémov, zorganizovali výnimočný deň pre deti z bratislavského Domova sociálnych služieb profesora Karola Matulaja pre deti a dospelých, ktorý pomáha autistickým deťom rozvíjať zručnosti potrebné k bežnému životu.

Deti z denného centra potrebujú mimoriadnu starostlivosť. Majú šťastie, že môžu tráviť čas s inými ľuďmi, ktorí im pomáhajú rozvíjať sa po fyzickej ako aj psychickej stránke. Ich klasický deň je rozdelený do malých opakovaných úloh, aby sa naučili to, čo je pre ostatných bežné.

Zamestnanci spoločnosti YFAI sa rozhodli stráviť deň s týmito deťmi v rakúskom Family Parku. Deň začal silným dažďom. Výletníci váhali, či majú cestovať takú diaľku, ale telefonát správcovi parku ich podporil v ich rozhodnutí ísť. Boli šťastní, že neodmietli. Vďaka slnečnému rakúskemu počasiu si ešte viac vychutnali deň v parku plný zábavy. Každé dieťa je jedinečné, a to najmä v prípade detí s autizmom. Každé z nich má iné záujmy a potreby. Preto každé dieťa strávilo deň tak, ako si prialo. Niektoré deti išli na

fontány, iné boli so zvieratami a niektoré deti si užili jazdu na horskej dráhe.

„Deti a ich terapeuti si cenia čas, ktorý sme s nimi strávili v parku a deti sa naozaj veľmi bavili. Samozrejme, že to nebolo vždy jednoduché, pretože tieto deti potrebujú viac pozornosti. Myslím, že teraz dokážu členovia môjho tímu skutočne oceniť tvrdú prácu a obetavosť týchto terapeutov. Každý terapeut miluje svoju prácu a dáva do nej svoje srdce,“ povedala Anna Bakič Hillová, manager Procurement Commodity Specialist v spoločnosti YFAI, ktorá organizovala tento jedinečný deň.

„Je jednoduchšie ostať v známom prostredí zariadenia, ale odhodlanie dobrovoľníkov nahradiť deťom na jeden deň rodičov a absolvovať s nimi výnimočný deň vo Family Parku, to je výzva a zadosťučinenie zároveň. Spokojné deti cestou domov ani nezaspali, boli plné zážitkov, pohody a dobrej nálady – to je najlepšia vizitka dobrej akcie,“ podakovala sa Mgr. Jana Čajágiová, vedúca úseku diagnostiky a autizmu z Domova sociálnych služieb.

Text: Yanfeng Automotive Interiors

Takto si tu žijeme...

Dielne, punč, káva a všetko... (November 2015)

„Milí starostovia samokrajského kraja, čitatelia a s touto Aničkou Huťovou. Dovoľte, aby som vám porozprával o tej sobotňajšej akcii, čo tam boli tie tvorivé dielne. Profesora Matulaya nás pozval 28.11.2015. Prišla aj táto Šopová zo samokrajského kraja. Keď sme vošli dnu, privítala nás Alenka. Dala nám náramok na ruku a dostali sme papierik s programom. Potom sme išli do dielni pliest'. Ja som sem prišiel s tatinkom a Lubinkou. Lubinke som pomáhal s ruličkami, aby si mohla urobiť stromček. Boli sme aj v jedálni, kde sme si vyrobili ikebany. Dve. S čečinou. Majka Sipl'áková mi pomáhala. Potom sme išli do skupiny „B“, kde sme vyrábali tie kalendáre. Tatinko nás fotil aj s touto Lubkou. Kalendáre boli adventné, čajové. Ďakujem Janke Farkašovej. Potom sme si dali punč a dva masné chleby s oškvarkovou nátierkou a cibuľou. Vyrobili sme si aj svietniky s Lubkou Beliančinovou. V kuchyni sa piekli medovníčky. Ja som vykrajoval. Hríbiky, maličké aj veľké formičky. Upiekli sa sami na tomto plechu. Ja som ochutnal jedno, dve... Vlastička mi ponúkla kávičku. Ďakujem Vlasti. Stretol som aj Palina a s tatinom a rozprávali, že boli veľmi spokojní. Tiež to tam v kuchyni vykrajovali. Ešte som na niekoho zabodol. Ahááá. Fotila Julka Krupová z tejtok Hontianskej. Fotila dobre. Robí tam, kde býva naša Zuzka a Renátka. Bytoví asistenti na nich dávajú pozor. Monika Bárdošová

nerobila nič, ale bola tam. Rozprávala s ľuďmi a písala do knihy. Ja som sa tam tiež pod'akoval. Prišlo možno aj päťsto ľudí. Aj tohto Vladkova mama. Aj maličké deti boli a maminkami. Ešte bola aj Silvinka. Naša Natálka ide na materskú, čaká miminko. Ona pomáhala v bufete. Dala mi kávičku a punč. Mňam, to bolo dobré.

Ďakujem touto cestou Kuchárkam, za to, že sme mohli byť v kuchyni, aj za občerstvenie. Šopová aj tebe d'akujem. Všetkým Vám veľmi d'akujem touto cestou z celého srdca. Poviem to aj Danke, keď príde v stredu z Malaciek. Bola na PN - ke. Mala bol'avý chrbátik. Kúpila Pištol pre našu skupinu (tavná J).

Milí čitatelia. Oplatí sa K nám prísť na akciu tvorivé dielne v novembri. Máme sa tu radi a cítime sa s Vami dobre. Aj Vám sa to bude veľmi páčiť. Budú tu koledy a sranda. Môžu prísť deti, aj dospelí ešte viac. Verím, že prídete aj na budúci rok. Verte mi, že tento článok vyjde a presvedčí Vás. Preto som tento článok napísal dnes. Pozrite sa na fotky farebné, uvidíte.

Príjemné, veselé Vianoce a bohatého Ježiška, aby ste si tam našli darčeky a nie tohto čerta berta. Pevné zdravie spokojnosti. Želám Vám ja, Jurko, redaktor časopisu „Na kolene“.

juraj

Foto: J. Krupová

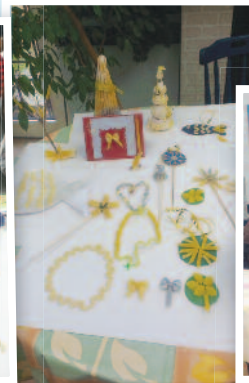

Cestovinový deň (December 2015)

Minulý rok, **3.12.2015**, sme v našom zariadení opäť privítali študentov z Obchodnej Akadémie z Prievidze pod vedením ich tútorky, Ing. Renáty Úradníčkovej. Pozvali sme ich, aby prišli k nám tvoriť rôzne ozdoby z cestovín a zažili s nami pekné a priateľské doobedie. Spontánna spolupráca našich klientov a študentov vytvorila dobrú, veselú a predvianočnú atmosféru. Ani sme netušili, čo všetko sa dá z cestovín vytvoriť, že nie sú iba na jedenie. Výsledky

stáli za to. Každý si odniesol vlastný výrobok, nové priateľstvo a dobrú náladu.

Text a foto: A. Tulisová

Mikulášska diskotéka (December 2015)

Kde sa vzal, tu sa vzal, **7. 12. 2015** v našej jedálni opäť Mikuláš stál. Košík plný dobrôt samých v rukách mal, spoza kučeravých vlasov a čiapky na nás vykúkal.

Ej, veru. Nebol to hocijaký Mikuláš. Pre tento rok sa ním stala naša sociálna pracovníčka Nataly. Kvôli mamičkovským povinnostiam sa na krátky čas s nami porozlučovala, dobrôtky nám z košíka porozdávala a aj si s nami chvíľu na mikulášskej diskotéke zatancovala. Ďakujeme a prajeme všetko dobré :o)

Text: A. Polohová

Foto: J. Orosziová, E. Forgáč

Vianoce s nami (December 2015)

dina. Aj keď nás spočiatku moderátor Erik poriadne zneistil a chcel presvedčiť, že oslavujeme sviatok Veľkej noci, prvé tóny piesní „Vianoce, vianoce“ od Petra Nagya a „Každý deň budú vraj Vianoce“ od skupiny Lojzo v podaní našich tohtoročných Matulayovských TALENTOV, Borisa Hajdúcha a skupiny ESTELKA MJUZIK, nás uistili, že sme na dobrom mieste.

Mojmír Cikrai nám predniesol prózu „Had so zlatým kľúčom - Čachtický hrad“ od Anny Černochovej.

Ako jedna veľká rodina sme spojením rúk vytvorili dlhú reťaz ako symbol jednoty, spolu sme si pripili punčom a naše hlasy zo seba tichúčko vylúdili slová „Tichej noci“.

Voňavé medovníčky, obľátky s medom, koláče, CD s príjemnou vianočnou hudbou i veľa darčiekov pod stromčekom.

To všetko netrpezlivo čakalo, kedy sa dostane k svojim majiteľom.

Slávnostnú vianočnú atmosféru dotvoril aj klasický vianočný obed - šalát a rybie filé.

Takéto boli naše Vianoce. Najkrajšie a štedré :o)

Text: A. Polohová

Foto: S. Kupková

O Vianociach sa traduje, že sú nielen najkrajším sviatkom roka, ale tiež, že sú štedré. A túto tradíciu sme chceli dodržať aj my. Posúďte či sa nám to podarilo.

16.12.2015 sme sa všetci stretli ako jedna veľká ro-

FašiangBÁL (Február 2016)

Koniec fašiangového obdobia sme 9.2.2016 završili, ako inak, ako FašiangBÁLom. Naše pozvanie prijali aj naši kamaráti z DSS Rosa.

Opäť sme mali dôvod krásne sa vyobliekať a ohúriť ostatných svojím outfitom. Šaty od výmyslu sveta, topánky, rôzne farby rúžu vyparádených dám sa na tanečnom parkete brilantne dopĺňali s oblekmi, košľami, kravatami či motýlikmi šarmantne vyobliekaných pánov... aká chutná pastva pre oči.

Pre naše telo bola chutná hudba DJ MonBar, ktorá nás,

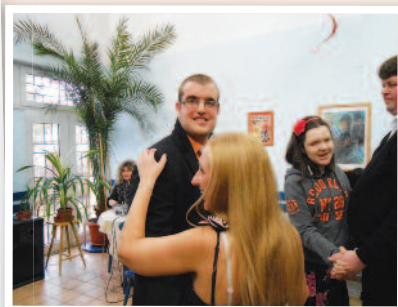
veru, nenechala len tak sedieť a vždy roztancovala celú jedáleň.

Naše mozgové závitky sa poriadne povykrúcali pri hudobnom kvíze, ktorý si pre nás pripravili Janka Farkášová a Michal Kralovič. Na základe malého hudobného úryvku uhádnuť celú pieseň nebolo niekedy až tak jednoduché. Ale našiel sa víťaz. Bol ním nikto iný ako Boris Hajdúch. Gratulujeme :o)

Na bále opäť nechýbala tombola s krásnymi cenami pre skupiny. ĎAKUJEME Black Rose reštaurácii Bratislava, Volkswagenu Bratislava i ďalším nemenovaným firmám a jednotlivcom, ktorí nám na ňu vecne či finančne prispeli.

Tohto roku sa oplátilo byť pekne oblečený a vedieť tancovať. Pýtate sa prečo? Lebo tento krát na bále nechýbala porota v zložení Elenka Orthová (vedúca jedálne), Alenka Ščepánková (keramická dielňa) a Dušan Lepulica (vedúci Technického úseku), ktorá medzi účastníkmi vyberala najlepšie oblečených a najkrajšie tancujúcich klientov i zamestnancov. Výhercovia boli obdarení atraktívnou cenou, a to návštevou Prezidentského paláca. Za túto cenu chceme poďakovať veliteľovi Čestnej stráže prezidenta SR, plk. Ing. Miroslavovi Ištvanovi. Ktorí to sú tí naši naj?

Klienti: Blažeková Majka, Fuchs Michal, Popluhárová Renátka, Valašková Erika, Valenta Vladimír, Vajda Andy zamestnanci: Fraňová Barborka a Paveleková Beatka. Srdečne gratulujeme a veríme, že si cenu naplno užijete!!!

A moje osobné a VEĽKÉ POĎAKOVANIE už tradične patrí všetkým kolegom a kolegyniam za akúkoľvek formu podpory a spolupráce pri príprave a zabezpečení celej akcie :o)

Text: A. Polohová
Foto: skupina G

Národné preteky špeciálnych olympiád v bežeckom a zjazdovom lyžovaní (Február 2016)

Slovenské hnutie špeciálnych olympiád usporiadalo v dňoch **19.-21. februára 2016** Národné preteky v zjazdovom a bežeckom lyžovaní. Podujatie sa konalo v **Žiarskej doline** cca 13 km od Liptovského Mikuláša. DSSPKM reprezentoval Mojmir Cikrai v zjazdovom lyžovaní. Prihlásil sa do všetkých troch disciplín: slalom, obrovský slalom a zjazd. Cestovali sme z Bratislavy rýchlikom a odtiaľ autobusom. Celou cestou výdatne pršalo až po hotel Spojár, kde sme boli ubytovaní. Nevedeli sme si predstaviť, kde by sa mohli konať preteky. Z autobusu sme zazreli jeden snehový flák na blízkom kopci. Po ubytovaní sme sa dozvedeli, že zaraďovacie kolo sa bude konať aj v daždi na tej troche vyjazdeného technického snehu.

Hlavným rozhodcom bol Stanislav Krišák. Prvý problém nás čakal pri obúvaní si lyžiarskych topánok. Mojmir

zistil, že mu rodičia zabalili iné topánky, ktoré mu boli malé, tlačili ho. Šťastie v nešťastí - som mala lyžiarky, ktoré mu boli dobré, tak sme si vymenili. Nehľadel som na moje pohodlie, veď išlo o výkony nášho športovca. Zjazdársky svah bol zľadovatený. Tento rok Mojmir ešte netrénoval a pri rozlyžovaní mal strach z náročného ľadového svahu. V zaraďovacom kole neprešiel dve bránky, tak nemal nameraný čas. Okrem toho chceli Mojмира zaradiť do skupiny pokročilých, čo boli najzdatnejší lyžiari. Mali najvyššie položený štart. Podarilo sa nám vybaviť zmenu, pretože Minulý rok Mojmir súťažil medzi začiatočníkmi. Nakoniec ho zaradili do skupiny mierne pokročilých. Podvečer začalo husto snežiť. Nasnežilo málo, ale stačilo na to, aby bola trať kvalitnejšia, aj keď po rozjazdení bol kopec opäť ľadový. V sobotu doobeda sa súťažilo v slalome a obrovskom slalome. Vyskytol sa aj jeden úraz pri páde - narazené plece. Horská služba bola zabezpečená a tak športovca zviezli na pohotovostných saniah dole z kopca a odviezli pretekára na röntgen. Poobede sa súťažilo v zjazde. Niektorí pretekári vynechali bránku a boli diskvalifikovaní. Mojmírovi prišlo šťastie, vyslúžil si v cieľi potlesk a rozhodcovia mu namerali dobrý čas. Po večeri sa konalo vyhodnotenie. Mojmir sa umiestnil vo všetkých finálových rozjazdách na krásnom druhom mieste v kategórii mierne pokročilých. Je to krásny výkon a vzhľadom k tomu, že tento rok netrénoval pre nedostatok snehu a súťažil vo vyššej kategórii. **ZO SRDCA GRA TULUJEME.**

Kamaráti z DSS Amália nám počas pobytu pomohli s dopravou ku svahu a zaviezli nás ku vlaku do Lipt. Mikuláša, za čo im veľmi ďakujeme.

Ďakujeme N.F. TU SME, ktorý uhradil štartovné a cestovné náklady.

Text a foto: B. Paveleková

2. apríl - Svetový deň povedomia o autizme (Apríl 2016)

Ako budovať povedomie o autizme?

Ktorá forma je najúčinnnejšia?

Kto by sa mal starať o to, aby verejnosť bola čo najviac informovaná?

Kto je verejnosť, ktorú chceme informovať?

To sú témy, ktoré zaznievali na rodičovskej skupine, kde v rodine majú malé dieťa s autizmom. Rodičia dennodenne vnímajú odlišnosti svojho dieťaťa a snažia sa porozumieť mu. Po fáze odmietania diagnózy autizmu príde vytriedenie a realita. A prídu aj ďalšie otázky....

Prečo my?

Ktoré vyšetrenia treba absolvovať?

Aké terapie sú najlepšie?

Prečo nie sú lekári informovaní?

Prečo nechcú zobrať moje dieťa do bežnej školy?

Prečo nie je dostatok špeciálnych škôlok?

Ako mám zabezpečiť rodinu finančne, keď manželka nepracuje a všetky terapie treba platiť?

A znovu otázky, na ktoré sa ťažko hľadájú odpovede. Napriek tomu však nie sme úplní pesimisti. Sú aj krásne momenty, ktoré dávajú nádej, že to bude lepšie...prvé slová, prespaté noci, zjedený obed, normálny odchod z detského ihriska, káva s manželom v nákupnom centre a dieťa v detskom kútiku...

Počas dnešného dňa sme sa snažili pomôcť šíriť informácie na verejnosti - na detskom ihrisku, pri Dunaji na Devíne, v reštaurácii. Modré balóny, kopec detí, ob

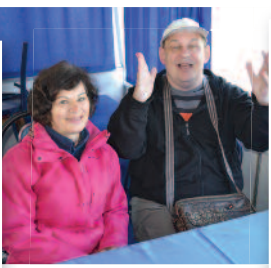
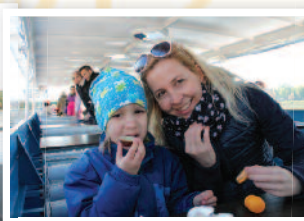
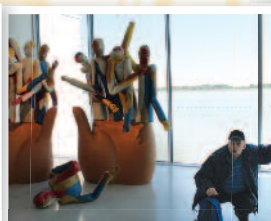

čas krik, ale inak veselo a s úsmevom. Stretli sa rodičia, rodinní príslušníci, terapeuti a, chciac alebo nechciac, aj verejnosť. Všetci oslovení boli trochu zaskočení, ale veľmi ústretoví, chápujúci. Našli sa aj takí, ktorí vytiahli peňaženku a radi by prispeli. Cieľom bolo stretnúť a spoznať sa navzájom, užiť si pekný jarný deň v prírode. Milým zakončením bolo stretnutie s „kolegami“ z organizácie SPOSA (Spoločnosť na pomoc osobám s autizmom) v Krčmíčke u Mat'kov, kde pripravili guláš a domáce koláčky.

Ďakujem všetkým, ktorí to takto vnímali a prispeli svojou prítomnosťou k užitočnému dňu.

Text a foto: J. Čajágiová

Plavba loďou MARTIN so SANDOZ-om a NOVARTIS-om (Apríl 2016)

Relax počas plavby, úžasné výhľady, spoločne strávený čas, okolitá príroda, moderné umenie, spev - to všetko sme zažili 29. apríla 2016 počas výletu plavby loďou Martin.

Stretli sme sa ráno v osobnom prístave na Fajnorovom námestí. Vysmiati a v očakávaní sme sa nalodili a vyrazili južne od centra Bratislavy. Vydali sme sa smer Zdrž Hrušov - Čunovo. Po 45 minútovej plavbe sme vystúpili z lode na rozhraní troch susediacich krajín - Slovenska, Rakúska, Maďarska. Výlet bol spojený s návštevou galérie Danubiana i areálom Divoká voda, kde sme si urobili aj piknik. Všetci sme si ho poriadne užili a zdokumentovali hromadou fotografií. Za jeho uskutočnenie by sme radi poďakovali najmä organizáciám SANDOS a NOVARTIS.

„Ďakujeme.“

Text: J. Farkašová

Foto: S. Kupková (dobrovoľníčka)

Kde sa vzal, tu sa vzal, v našej zelenej záhrade stál. Ovešaný mašľami všakovakých farieb, zasadený so všetkou poctou do zeme, vytrčal listy nielen k nám, tancujúcim a spievajúcim v jeho tóni. Kto?

No predsa náš krásny máj, ktorý sme si 1 5.2016 postavili a zároveň sme si s úctou naše staré tradície pripomenuli.

Text a foto: májovníci

Matulay má TALENT (Máj 2016)

Tohtoročný Matulay má TALENT, 12.5.2016, sa niesol v znamení arteterapie. Arteterapia je jedným z nosných pilierov terapeutickej práce v našom zariadení, kde najmä pod vedením Renáty Frešovej a Michala Kraloviča vznikajú hotové umelecké diela našich klientov.

Do súťaže sa prihlásilo 19 súťažiacich, ktorí podľa obtiažnosti a samostatnosti v práci boli rozdelení do troch súťažných kategórií:

Prvá kategória: Hroncová Danka, Hvozda Michal, Fuchs Michal, Sekáčová Katka, Semaníková Alenka, Slezák Adrián, Šoralová Soňa.

Druhá kategória: Andris Tomáš, Boskovič Lukáš, Čietek-Smrek Ivan, Hudl Miroslav, Hulala Tomáš, Jariabková Michala.

Tretia kategória: Bošelová Linda, Dírér Ján, Dračka Róbert, Molnárová Alžbeta, Redler Tomáš, Vajda Andy.

Jednotliví súťažiaci sa prezentovali svojimi dielami a krátkymi video vstupmi z ich práce na hodinách arteterapie. Tie-to dielka vznikli vďaka našej talentovanej kolegyni Janke Farkašovej.

Porota, v zložení Janka Čajágievová (vedúca Úseku diagnostiky a autizmu), Laco Molnár (vedúci Úseku ekonomiky) a Ľuboslav Móz (teoretik a historik umenia, odborný znalec pre výtvarné umenie, vysokoškolský pedagóg), to opäť nemala ľahké. Ale „...inteligentní ľudia sa vždy dohodnú.“ povedal predseda poroty p. Móz.

Matulayovskými TALENTAMI za rok 2016 sa tak stali:

Sekáčová Katka a Slezák Adrián v prvej kategórii, Jariabková Michala v druhej kategórii, Vajda Andy v tretej kategórii.

Novinkou pre tento rok bolo aj vyhlásenie **Ceny sympatie divákov**. Klienti a zamestnanci si deň pred súťažou mohli vybrať svojich favoritov.

Stali sa nimi:

Šoralová Soňa v prvej kategórii, Jariabková Michala v druhej kategórii, Dírér Janko v tretej kategórii.

Všetkým víťazom srdečne gratulujeme!!!

ĎAKUJEME porotcom za prijatie pozvania do porotcovského kresla, našej Janke za krásne a za srdce chytajúce videá, všetkým súťažiacim, minuloročnému Matulayovskému TALENTU Borisovi Hajdúchovi, moderátorovi Erikovi, DJ MonBar a všetkým povzbudzujúcim a zabávajúcim sa divákom za vytvorenie príjemnej atmosféry ... boli ste skvelí!!!

Moje osobné a **VEĽKÉ POĎAKOVANIE** patrí všetkým kolegom a kolegyniam za akúkoľvek formu podpory a spolupráce pri príprave a zabezpečení celej akcie :o)

Text: A. Polohová
Foto: P. Ondrušková

Takto si tu žijeme...

V sobotu, 21. mája 2016, sa v Trenčíne konali **Plavecké preteky mládeže so zdravotným znevýhodnením**. Akcie sa zúčastnilo vyše 100 účastníkov. Za DSSPKM súťažili Boris Hajdúch, Mojmir Cikrai, Michal Fuchs a Majo Križan.

Pochvalu si zaslúžia všetci naši športovci:

25 m voľný spôsob - Hajdúch Boris 5. miesto, Cikrai Mojmir 6. miesto,

Fuchs Michal 7. miesto a Križan Majo 11. miesto

25 m voľný spôsob kategória Downov syndróm - Fuchs Michal 3. miesto a Križan Majo 6. miesto

50 m prsia - Hajdúch Boris, 5. miesto a Cikrai Mojmir 12. miesto

Majo súťažil po prvý krát a preplával celý bazén bez prerušenia. Nezľakol sa ani hlboké vody (2 m), kde sa nemohol postaviť na dno.

Plavecké preteky - Trenčín (Máj 2016)

Mojmír sľúbil, že na budúcich pretekoch si pred plávaním všetko skontroluje. Pri súťažení už nezastane, aby si skontroloval plavky, či nemá rozviazanú šnúрку :o)

Text a foto: B. Paveľková

Tloskov Česká republika (Máj 2016)

V dňoch 24. - 26. mája 2016 sme sa zúčastnili 27. ročníka športových hier pre športovcov s mentálnym postihnutím.

Zo športovcov sa zúčastnili: Sandra Ebringerová, Katarína Sekáčová, Marianna Blažeková a Erika Valášeková. Zamestnanci: Jaroslav Koterba - vodič, Janka Farkašová, Beata Paveľková.

Dievčatá súťažili v prispôbených disciplínach v bazéne v DSS Tloskov. Janko Procházka súťažil v bazéne v Měříne, plával voľný spôsob 25m a tiež súťažil o najrýchlejší zjazd v tobogáne. Po večeri mali síce športovci v

programe diskotéku, ale usúdili sme, že športovci potrebujú po namáhavom dni oddych.

Druhý deň súťažili v behu na 60 m, hod kriketkou, skok z miesta. Športovci boli rozdelení do skupín podľa veku a po-

hlavia. Každá skupina mala svoj časový harmonogram. Sandra Ebringerová súťažila v prispôbených disciplínach. Po absolvovaní každej atletickej disciplíny boli športovci vyhodnotení.

Po obede sme hrali turnaj v bocii. Hrali sme vzájomné zápasy so siedmymi družstvami. Po večeri sa konala diskotéka a na záver ohňová šou.

Vo štvrtok pokračoval zápas v boccie, po obede bolo vyhodnotenie, skončili sme na 4. mieste.

Text: B. Paveľková

Foto: J. Farkašová, B. Paveľková

Áno, áno... Deň detí v našom zariadení je stále aktuálny. Detí máme dosť a zábavy si občas tiež uijeme. Pre istotu sme zavolali aj kolegyné - čerstvé mamičky na rodičovskej dovolenke - nech nezabudnú, ako vyzerá ich pracovisko v tomto čase. Pripravili sme krásne po-

Medzinárodný deň detí (Jún 2016)

časie, hojdačky, preliezky, trampolínu a odrážadlá - všetko čakalo na vytešené deti v záhrade spolu s občerstvením.

A keď sa k programu pridala Dr. Klaun - bola to milá, veselá akcia. Terezka sa tak vžila do role babky z rozprávky, že sa nemohla ani prestať smiať. Maxík sa nedal zahabiť a tiež prispel svojou divadelnou kreáciou. Rianka a Fery sa nenechali rušiť pri svojich zábavkách a Matúška sa nám podarilo presvedčiť sedieť na stoličke trochu

Takto si tu žijeme...

dlhšie ako sa Dr. Klaun stihol predstaviť. Viki sa aktívne zapájal do komunikácie s klaunom, hoci on to netušil, lebo nerozumel jeho natívnej angličtiny. A naše Ninky si samozrejme nenechali ujsť možnosť vypočúť si klavírny doprovod naživo.

A potom sa už len pobehovalo po ihrisku, tancovalo na detské pesničky, piknikovalo v altánku a všetci pracovníci mali oči na stopkách, aby túto príjemnú chvíľku nepokazilo nejaké nemilé prekvapenie. To sa im podarilo zabezpečiť - za čo im patrí veľká vďaka!

Všetko sa vydarilo a verím, že to vidíte aj na fotkách.

Text: J. Čajágiová
Foto: autisti

Športové hry (Jún 2016)

Na športových hrách, ktoré sa konali 7. júna 2016, sme opäť športovali, behali, skákali, hádzali loptami, vešali prádlo, potom bola dobrá hudba. Boli sme dobrí a cítili sme sa dobre...

Toto nadšenie a športovú atmosféru s nami zdieľali aj kamaráti z DSS Rozsutec, DSS Javorinská, DSS Merema, DSS Betánia, DSS Kampino, chránenej dielne Impulz, (naše podporované bývanie). Všetci boli odhodlaní súťažiť a získať medailu. A to sa im aj podarilo.

Podporu a veľú úspechov im pri zahájení poprial starosta mestskej časti Dúbravka pán M. Zatovič a naša pani riaditeľka E. Kruzsliková. Športovci sa prebojovali najrôznejšími disciplínami,

od ťahania autíčka, cez skoky a hody do diaľky až po beh cez prekážky. Každý v tento deň zdolával tú svoju prekážku a vydal zo seba to najlepšie. Niektorí to zvládli ľahko, iní s istou mierou podpory, čím zapojili do športovania aj nás, zamestnancov, a tak nám umožnili vypustiť nášho športového ducha. Na záver zamestnanci a vojaci odbehli čestnú Matulayovu míľu.

Športovci si okrem medailí odniesli aj pocity aké je to stáť na stupni víťazov, cítiť sa ako víťaz a odchádzať ako víťaz. Pretože v tento deň zvíťazil každý. Radosť sa preniesla aj do záverečnej oslavy a tancovačky. Bolo krásne vidieť, že po celom dni oddaného športovania a súťaženia, každý ešte vládol a chcel tancovať a zabávať sa. Asi bude pravda, že šport prináša pocit šťastia.

Za to všetko patrí podakovanie Beáte Pavelekovej za organizáciu a priebeh celej akcie. Ďakujeme aj všetkým dobrovoľníkom a ľuďom, ktorí vo svojom voľnom čase prišli

a podporili nás, študentom Pedagogickej a sociálnej akadémie pod vedením p. profesorky L. Štancelovej, vojakom Čestnej stráže prezidenta Slovenskej Republiky pod vedením plk. Ing. Miroslava Ištvána, Materskej školy na Damborského za spestrenie a úžasné povzbudzovanie našich malých športovcov pod vedením p. učiteľky, rodičom našich klientov, ktorí prišli povzbudzovať a výrazne nám aj pomáhali, Michalovi Pavelekovi za profesionálne spracovanie športových výsledkov. Ďakujeme aj všetkým zamestnancom, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pričínili, aby všetko fungovalo a aby naše športové hry boli také dobré aké boli. Naším kuchárkam za to, že pripravili chutný obed pre obrovské množstvo hladných športovcov.

Tešíme sa na športové hry v roku 2017.

Text: A. Tulisová
Foto: J. Krupová

GAUDEAMUS - zariadenie komunítnej rehabilitácie na Mokrohájskej ulici v Bratislave 8. júna 2016 pripravilo 4. ročník plaveckých zručností pod názvom „Vodné radosti“. Hlavnými organizátormi boli opäť Andrea Chochoľáková a Stanislav Opavský. Naše zariadenie reprezentovali Ivana Vančová, Erika Valášeková, Boris Haj-

dúch, Majo Križan,

Janko Dírer, Mojmír Cikrai a Maroš Nawalany.

Museli splniť rôzne úlohy, napr. držať sa vo dvojici a preniesť dosku na plávanie, podávať si ju vo vode nad hlavou a potom prejsť dopredu, hádzať do kruhu loptičky, loviť predmety z bazéna a preplávať 25 m akokoľvek.

Za absolvovanie všetkých disciplín účastníci dostali odmeny, ktoré si prevzali z rúk známeho umelca Ibiho Majgu.

Text a foto: B. Paveleková

Turnaj v hádzaní šípok (Jún 2016)

14. júna 2016 sa konal 6. ročník turnaja v hádzaní šípok na terč. Zúčastnilo sa ho deväť DSS-iek. Za naše zariadenie súťažili Michal Hvozda, Mirko Hudl, Mojmír Cikrai a náhradník M. Nawalany, ktorý hádzal nesúťažne.

Najprv súťažili medzi sebou v družstve, kto prvý nahrá 100 bodov - to sa hralo na dve kolá. Najlepší postúpil a súťažil s naj-

lepším z iného zariadenia. Potom lepší postúpil do ďalšieho finále. U nás postúpil M. Hvozda, ale nepostúpil do finále.

Text a foto: B. Paveleková

Návšteva u prezidenta (Jún 2016)

Od FašiangBÁLU už síce ubehli dva mesiace, ale naši výhercovia, a to najlepšie oblečení a najkrajšie tancujúci klienti a zamestnanci, sa predsa dočkali svojej ceny - návštevy prezidenta i

prezidentského paláca. Táto malá audiencia sa konala **15.6.2016**.

Blažeková Majka, Fuchs Michal, Popluhárová Renátka, Valášeková Erika, Valenta Vladko, Vajda Andy, Fraňová Barborka, Paveleková Beatka i naša pani riaditeľka si nielen vychutnali chvíle v Prezidentskom paláci, ale stretli sa aj s hlavou nášho štátu, samotným prezidentom Andrejom Kiskom.

Za samotnú realizáciu tejto ceny chceme poďakovať ve-

litel'ovi Čestnej stráže prezidenta SR, plk. Ing. Miroslavovi Ištvánovi.

Text: A. Polohová
Foto: B. Paveleková

Pestrý deň (Jún 2016)

Počas slnečného dňa, 16.6.2016, sme sa zúčastnili 7. ročníka športovo-vedomostného dopoludnia na Partizánskej lúke s názvom Pestrý deň. Privítal nás starosta MČ Lamač spolu s usporiadateľom DSS Rozsutec. Za naše zariadenie súťažili Janko Dírer, Boris Hajdúch, Katka Sekáčová, Lacko Lučenič a Sandra Ebringerová.

Vyskúšali sme si viacero zaujímavých disciplín:

- hod granátom,
- striekanie hasičskou hadicou,
- prvá pomoc,
- spoznávanie stromov na náučnom chodníku.

Pri súťažiach nám ochotne pomáhali dobrovoľní hasiči, lesníci z Mestských lesov Bratislave a členovia Červeného kríža.

Na konci súťaže dostali všetky súťažiace skupiny vecné ceny a diplom za účasť.

Text a foto: J. Farkašová

22. júna 2016 sa konala vernisáž už 7. ročníka výstavy Geniálny Amedeo. Vernisáž spojená s aukciou prebiehala v príjemnom a nám už známom prostredí kaviarne Kafe Scherz na Palisádach. Aj tento rok nám zostal verný kunsthistorik, galerista a vysokoškolský pedagóg PhDr. Ľuboslav Móza, ktorý sa celej aukcie zhostil svojím nezameniteľným štýlom a šarmom a tým aj potvrdil, že je stále naším priaznivcom a podporovateľom.

Zmenou oproti predchádzajúcim rokom bola moderátorská dvojica – Lucia Kralovičová a Erik Forgáč, ktorí svojím iskrivým dialógom, nevtieravým humorom a prirodzenou komunikáciou sprevádzali prítomných celým večerom.

Ďalším novým osviežením v programe večera bol náš kolega z Rozsutca Ondrej Molitoris, ktorý nám zahral a zaspieval niečo zo svojej originálnej tvorby a za sprievodu našej kamarátky Jójky z DSS Rozsutec sme si spoločne zanôtili chytľavú známu melódiu.

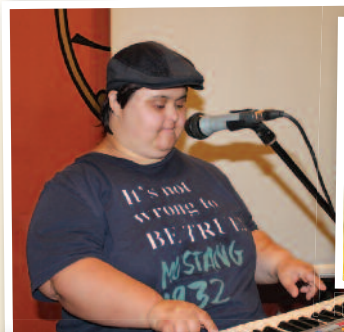
Aktuálna výstava ponúkala tvorbu klientov DSSpKM realizovanú v rokoch 2015/2016 pod vedením Renaty Frešovej a Mgr. Michala Kraloviča. Obrazy vznikali na hodinách

Geniálny Amedeo 2016 (Jún 2016)

arteterapie a počas výtvarných aktivít v malom, útulnom ateliéri. Rozmery miestnosti však neurčovali veľkosť diel. Ak predsa, tak iba čo sa ich šírky a dĺžky týka. Nie však ich hĺbky.

Každý rok sa snažíme priniesť prehliadku z tvorby z posledného obdobia, s klientmi skúšame nové témy, prístupy, postupy a veríme, že tak tomu bolo i tento rok

Text: I. Bezáková,
M. Kralovič
Foto: J. Farkašová

Petangový turnaj - 7. Ročník (Jún 2016)

Takto si tu žijeme...

Kedy: 23.06.2016

Kde: Modra - Harmónia

Usporiadateľ: DSS a PB Merema Modra

Koľko bolo družstiev: 28

Kto súťažil za DSSpKM: Zuzka Žákovicová, Michal Fuchs, Beata Paveleková

Systém hry:

- najprv základné skupiny
- každý s každým (4 družstvá v skupine)
- postúpilo víťazné družstvo a jedno s najlepším výsledkom
- do semifinále postúpilo 8 družstiev, potom hrali vyraďovacím systémom

V základnej skupine sme hrali prvý zápas s hosťujúcim družstvom „Domko“ z Košíc. Vyhrali sme. Hrali sme s nimi ešte raz v semifinále, tu sme však prehrali.

Ako sme sa umiestnili: skončili sme na krásnom 3. mieste.

Bol to namáhavý deň. Hralo sa po celý deň na prudkom slnku v horúčavách od 9 do 17 hodiny.

Srdečne gratulujeme :o)

Text a foto: B. Paveleková

Počúvadlo (Júl 2016)

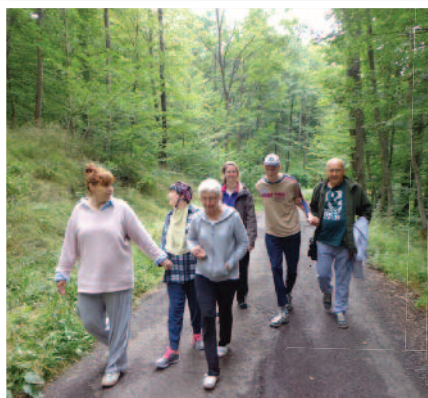
Po krásnych zážitkoch z roku 2015 sme sa aj tento rok rozhodli výletovať s našimi "ročákmi" z T+R pri banskoštiavnickom tajchu Počúvadlo. V chate West sme strávili 5 dní plných zážitkov, od 18. do 22. júla 2016.

Cesta (tam aj späť) prebiehala v poriadku, trvala aj s prestávkami necelé tri hodiny. Voľný čas sme trávil pestrými prechádzkami po okolitej prírode, návštevou obľúbenej ZOO neďaleko tajchu, návštevou Kaštieľa v Svätom Antone a slnením sa pri vode. Terasa a záhrada pri chate umožnili rovnako plnohodnotné trávenie relaxačných chvíľ, i opekanie dobrôt na ohni.

Výlet hodnotíme veľmi pozitívne. Čerstvý vzduch, veľa pohybu, dobrá nálada a v neposlednom rade súdržný kolektív dokázali opäť vyčarovať každému prijímateľovi SS úsmev na tvári. My sme sa podobne ako minulý rok presvedčili, že podobné aktivity majú zmysel!

Text: N. Polakovičová

Foto: archív T+R

Turistika vo Vysokých Tatrách (September 2016)

V dňoch od 5. do 9. septembra 2016 sme sa vybrali na výlet do Tatier. Naša púť začala už skoro ráno na Hlavnej stanici v Bratislave, kde sme čakali na odchod vlaku Dargov - smer Tatranská Štrba.

Do Štrby sme dorazili popoludní, kde nás už čakala chatárka Anna Balážová. Po ubytovaní na chate Anna sme sa vybrali na svoj prvý prieskum okolia, išli sme pohľadať po traviny.

Celý týždeň bol bohatý na množstvo zážitkov. Hneď prvým bola cesta na Hrebienok. Všetci sme sa prejavili ako zdatní turisti a bez ťažkostí sme absolvovali 3-hodinovú túru k Rainerovej útulni a k vodopádom Studeného potoka.

Na ceste sme stretli aj domácu obyvateľku Tatier, ryšavú líšku, ktorú sme si aj odfotografovali. Odmenou za námahu bola spiatočná cesta pozemnou lanovkou.

V stredu sme sa vybrali na Popradské pleso. Išli sme prístupovou asfaltovou cestou k horskej chate. Pozreli sme si Symbolický cintorín Vysokých Tatier a oddýchli pri plese na tulivakoch. To bol veru nezabudnuteľný zážitok!

Štvrtý deň sme smerovali k Jámskemu plesu. Išlo o krásnu túru po tatranskej magistrále, ktorá sa začína na Štrbskom plese a pokračuje smerom ku Kriváňu. Cesta tam a naspäť nám trvala 4 hodiny, ale veselá nálada a nádherná príroda nám dávala energiu. Zároveň sme sa všetci tešili na večernú opekačku. Patrične sme si ju aj užili, sedeli sme dlho do tmy pri ohni, spoločne sme si zaspievali a porozprávali zažité zážitky.

Piatková cesta domov bola veselá i smutná. Na krásne túry a spoločnú pohodu budeme radi dlho spomínať!

Text a foto: J. Farkašová

Berlín (September 2016)

V dňoch 9. - 11.9.2016 sme sa zúčastnili na 36. medzinárodnom Sportfeste (Oslave športu) pre ľudí s mentálnym postihnutím v Berlíne. Slovensko a bratislavský kraj reprezentovalo 5 športovcov z nášho zariadenia - Jana Valentová, Ivana Vančová, Ivan Četek, Pavol Hudl, Boris Pánis. Personál ako sprievod bol v zložení Edita Kruzslíková, Monika Bárdošová a Jaroslav Koterba.

V prvý deň po príchode sme sa ubytovali a večer sme prijali pozvanie veľvyslanca SR v Berlíne, p. Petra Lizáka, v priestoroch budovy veľvyslanectva. Privítali nás p. Ondrej Gažovič (attaché) a p. Bušovský (zástupca pána veľvyslanca), ktorý na poslednú chvíľu musel odísť kvôli pracovným povinnostiam. Porozprávali sme sa, pozreli sme si galériu, urobili spoločné foto a zamaškrtili si na pripravených sladkých a slaných pochúťkach.

V sobotu sme sa po raňajkách presunuli na športový štadión, kde sa konal Sportfest. Na otvorení pretekov sa zúčastnil aj primátor mesta Berlín, p. Müller, ktorý otvoril športové hry 2016. Následne sme sa aktívne zúčastnili všetkých ponúkaných športových disciplín (beh na 50 m, beh 30 m cez prekážky, skok do diaľky, hod guľou, hod do basketbalového koša, hod kriketovou loptičkou, kop do bránky, kop do otvoru steny). Aj napriek veľkým horúčavám (bolo 31 stupňov) podali športovci maximálne výkony. Večer sme strávili v záhrade pri ubytovni v spoločnosti zahraničných partnerov (Poliaci, Česi, Holanďania) pri dobrej grilovačke aj tanečkoch a nasledoval zaslúžený oddych.

V nedeľu sme prezreli časť Berlína - Brandeburskú bránu a Postdamer Platz, kde sme sa dopravili metrom. Po neskoršom obede sme sa síce unavení, ale spokojní vydali na spiatočnú cestu domov. Do Bratislavy sme prišli v nočných hodinách.

Text a foto: M. Bárdošová

Výtvarný salón ZPMP (September 2016)

Výtvarné a ručné práce ľudí s rôznym stupňom postihnutia boli predstavené na 21. ročníku súťažnej prehliadky výtvarných prác ľudí s mentálnym postihnutím zo špeciálnych zariadení Výtvarný salón ZPMP 2016, ktorý bol slávnostne otvorený **9. septembra 2016** v priestoroch Ponitrianskeho múzea v Nitre.

Jeho cieľom je oboznámiť širokú verejnosť s výtvarným nadaním ľudí s mentálnym postihnutím, ktorý prostredníctvom neho stvárajú svoj svet. Témou stvárnenia tohtoročného výtvarného salónu je: „Čo mi robí radosť“. Maľby, kresby, grafiky, plastiky, koláže, práce z textilu a keramiky prezentujú ich vlastné videnie, kreativitu a tvorivosť. Súťaže sa zúčastnilo 93 školských a sociálnych zariadení z celého Slovenska. Z celkového počtu výtvarných prác, ktorých bolo 816 vybrala odborná porota 245. Autori 31 najlepších prác boli ocenení na vernisáži.

Výstava je realizovaná s finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Tento rok sme sa zúčastnili v kategórii keramika prácou Ryba A. Slezáka, v kategórii textil, Tichá noc M. Hvozda a v kategórii kresba maľba Bozk podľa Klimta M. Nawalany, Letná

diskotéka M. Hvozda, Bicykel A. Semaníková, S. Šoralová, Sneženie A. Slezák Zárody koní L. Boskovič, Cesta loďou A. Slezák, Rodinka M. Fuchs a Šálka kávy A. Semaníková.

Posledná práca, Šálka kávy, bola okrem ocenenia aj prezentovaná na pozvánke. Ocenený bol aj Bicykel, spoločná práca A. Semaníkovej a S. Šoralovej.

Nakoľko je z roka na rok konkurencia stále väčšia a vystavené práce sú naozaj jedinečné, veľmi si vážime ocenenia, ktoré dostala Alenka a Sonička. Na záver by som chcela podotknúť, že tento rok medzi zariadeniami, ktoré posielali práce na výtvarný salón, boli ocenené len dve bratislavské zariadenia, z ktorých jedno sme boli práve my.

Krásny deň v Nitre sme strávili s Michalom Hvozdom a kolegom Michalom Kralovičom. Ocenené autorky Alenka a Sonička sa vernisáže bohužiaľ nemohli zúčastniť z dôvodu choroby.

Text: R. Frešová, internet

Národné atletické preteky (September 2016)

Dňa **20.09.2016** sa konali atletické preteky Slovenského hnutia špeciálnych olympiád. Naši športovci súťažili v disciplínach ľahkej atletiky. Boli úspešní, čo dokazujú aj dosiahnuté výsledky:

Ivana Vančová – 2. miesto beh na 50 m, 3. miesto hod kriketovou loptičkou

Majo Križan – 3. miesto beh na 50 m, 1. miesto hod kriketovou loptičkou

Boris Hajdúch – 2. miesto skok do diaľky, 1. miesto vrch guľou, 4. miesto štafeta beh 4x100 m

Mojmír Cikrai – 2. miesto beh na 100 m, 2. miesto beh na 200 m, 2. miesto štafeta beh 4x100 m

Ich úspech si ceníme o to viac, že akcia sa konala hneď po letných dovolenkách a športovci neboli ešte vo svojej vrcholnej kondícii.

Text: B. Paveleková

„Spievajme na ľudovú nôtu“ (Október 2016)

13.10.2016 sme sa opäť vybrali do DK Sološnica, kde sa konal už 8. ročník medzinárodného stretnutia pri ľudovej piesni – „Spievajme na ľudovú nôtu“, ktorý organizuje ZSS Plavecké Podhradie.

Z nášho zariadenia sa speváckej súťaže zúčastnilo 5 prijímateľov SS: Alenka Semaníková, Janka Valentová, Ivana Vančová, Boris Hajdúch a Mojmír Cikrai. Pripravili sme si 4 ľudové piesne a zožali sme veľký potlesk, dokonca, aj osobne pochvalu od seniorov, ktorí vystupovali so svojim speváckym zborom. No a po dobrom obede sa naši speváci pozvrátili v rytmoch skupiny Kabrňáci z Tloskova, a v popoludňajších hodinách sme sa spokojní, vyspievaní, vytancovaní a nasýtení pošli kľukatými cestami Záhoria domov.

Text a foto: M. Bárdošová

Regionálne plavecké preteky (Október 2016)

V októbrový piatok 21.10.2016 sa konal 8. ročník Regionálnych plaveckých pretekov pre ľudí s mentálnym postihnutím. Stretli sme sa opäť v známom prostredí FTVŠ UK. Prezentácia sa začala skoro ráno a športovci, organizátori aj dobrovoľníci prišli súťaživo a dobre naladení. Už tradične nechýbali ani dobrovoľníci z radov vojakov z Útvary čestnej stráže prezidenta Slovenskej republiky, študenti a učitelia FTVŠ UK z katedry športov v prírode a plávania pod vedením prof. PaedDr. Yvety Macejkovej, PhD.

Na úvod pretekov nám študentka fakulty predviedla ukážku vystúpenia aquabel, s ktorou reprezentovali na olympijských hrách v Barcelone.

Regionálnych plaveckých pretekov sa zúčastnilo 17 organizácií v počte 62 plavcov. Súťažilo sa v disciplínach prsia a voľný spôsob na 25, 50 a 100 m. Pre niektorých športovcov boli pripravené aj prispôsobené disciplíny: preplávanie s pomôckou a bez pomôcky 16 m. Vrcholom pretekov boli štafety. Naši plavci štartovali v integrovanej štafete v ktorej súťažili okrem Borisa Hajdúcha a Mojмира Cikraia - športovcov s mentálnym znevýhodnením aj dobrovoľníci - vojaci Čestnej stráže prezidenta republiky. Umiestnili sa na peknom treťom mieste.

Naši plavci boli úspešní aj v iných disciplínach. Mário Križan a Ján Procházka po prvýkrát plávali v hlbokom bazéne. Janko preplával 25 m prsia bez prerušenia, čo bol jeho najväčší úspech. Mário plával v krajnej dráhe a niekoľkokrát si potreboval oddýchnuť držiak sa okraja. Veríme, že o rok zapláva 25 m bez problémov.

Umiestnenie plavcov DSSpKM v hlavných disciplínach boli nasledovné:

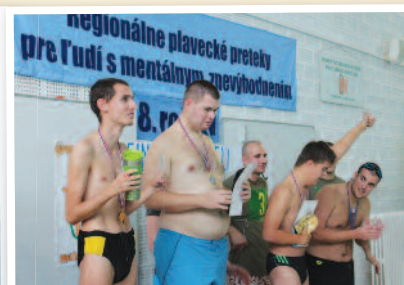
Meno	Spôsob	Čas	Umiestnenie
Ivana Vančová	25 m prsia	00:40,12	4. miesto
	25 m v. spôsob	00:44,12	3. miesto
Mojmír Cikrai	25 m prsia muži do 30. rokov	00:28,71	1. miesto
	25 m v. spôsob do 30. rokov	00:27,86	4. miesto
Ivan Čietek	25 m prsia muži nad 30. rokov	01:03,53	8. miesto
	25 m v. spôsob nad 30. rokov	00:52,92	8. miesto
Ján Korčok	25 m prsia muži do 30 rokov	00:54,63	3. miesto
	25 m v. spôsob mládež chlapci	00:38,00	4. miesto
Vladimír Valenta	25 m prsia muži nad 35. rokov	01:00,31	7. miesto
	25 m v. spôsob nad 35. rokov	01:08,06	9. miesto
Boris Hajdúch	25 m prsia muži do 35 rokov	00:25,16	1. miesto
Ján Procházka	25 m prsia muži do 30. rokov	01:00,20	4. miesto
Mário Križan	25 m v. spôsob do 30. rokov	01:00,44	8. miesto

Plavci, ktorí sa umiestnili na prvých troch miestach dostali kovové medaily a vecné ceny, ostatní zúčastnení keramické medaily. Na akciu finančne prispel n.f. „TU SME“ a o.z. „Tu sme doma“. Srdečne ďakujeme.

Pretekárov prišli povzbudiť aj klienti a rodičia, ktorí výborné výsledky odmenili štedrým potleskom. Všetkým plavcom úprimne gratulujeme za úspechy a reprezentáciu DSSpKM.

Text: B. Paveková

Foto: J. Krupová

Národné plavecké preteky (November 2016)

Národné plavecké preteky v plávaní SHŠO dňa 11.11.2016

Z DSSpKM sa zúčastnilo 7 plavcov.

Z DSSpKM sa zúčastnilo 7 plavcov.

Tak ako v atletike, aj v plávaní boli najprv zarad'ovacie kolá. Poobede sa plávalo finále, kde už išlo o medaily.

Text a foto: B. Paveleková

Tak ako v atletike, aj v plávaní boli najprv zarad'ovacie kolá. Poobede sa plávalo finále, kde už išlo o medaily. Národné plavecké preteky v plávaní SHŠO dňa 11.11.2016

VÝSLEDKY

Meno	VEK.Kat.	Disciplína	Čas rozplavba	Čas finále	Poradie
Mojmír Cikrai	D	25 m prsia	00:31,08	00:32,10	1. miesto
	D	25 m v. sp.	00:29,32	00:28,73	2. miesto
Ivana Vančová	D	25 m prsia	00:46,02	00:50,72	5. miesto
	D	25 m v. sp.	00:54,36	00:43,20	2. miesto
Vladimír Valenta	E	25 m prsia	01:34,98	01:32,19	3. miesto
	E	25 m v. sp.	01:14,38	01:11,38	4. miesto
Ivan Čietek	E	25 m prsia	01:00,99	01:00,80	1. miesto
	E	25 m znak	01:00,96	01:00,35	3. miesto
Ján Korčok	B	25 m prsia	00:51,66	00:56,32	5. miesto
	B	25 m v. sp.	00:35,48	00:38,62	4. miesto
Ján Procházka	D	25 m prsia	01:01,82	01:00,80	2. miesto
Michal Fuchs	E	25 m v. sp.	00:31,88	00:27,70	1. miesto
● zlepšenie času vo finále					

Ľudia dobrej vôle alebo NAŠI DOBROVOLNÍCI...

Naši „záhradníci“

Radko Lazar

Janko Živica

Mat'o Kurčák

bez nich by sme boli zarastení od kríkov cez kvety až po trávku, zapadnutí listím, zasnežení...jednoducho, naši záhradníci, ktorí robia či prší, či fúka, či sneží... :o)

DELL-isti opäť v akcii

19.05.2016 k nám opäť zavítali zamestnanci firmy DELL, aby nám svojou šikovnosťou a pracovitnosťou pomohli zveľadiť a skrášliť prostredie, v ktorom denne trávim čas počas týždňa, tento krát na Ľ. Zúbka. Spolu s Radkom Lazarom a pod vedením p. Svitka im práca išla ako po masle a po chvíli sme si mohli pokojne sadnúť do čistého altánku, preliezať rôzne detské atrakcie v záhrade či posiať novú trávku do predpripraveného políčka :o)

Text a foto: A. Polohová

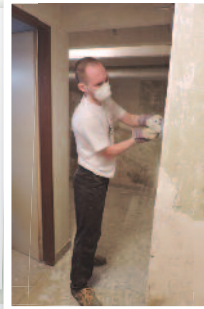
Projekt „Naše mesto“

Pomáhať by mal človek nezištne. Len vtedy má z pomoci naozaj dobrý pocit. Taký, aký mali naši dobrovoľníci, ktorí sa aj tento rok v rámci projektu NAŠE MESTO zúčastnili prác v našom zariadení podporovaného bývania na Hontianskej.

Skupina mladých ľudí zo spoločnosti IBM a DELL si 10. júna 2016 vyhrnula rukávy, chytila sa lopaty, štetcov, handier a rýľov a spoločne s obyvateľmi ZPB natrela ploty, vyčistila zadný dvor a pripravila priestory nevyužívaného suterénu na ďalšie používanie. Práca im šla od ruky. Nálada bola dobrá, deň príjemne teplý. Z oblohy sa na nás usmievalo slnko a v tieni na všetkých čakala voňavá káva i čerstvo napečené koláče. Viac povedia fotky.

Za všetko vám, milí dobrovoľníci zo srdca ešte raz ďakujeme.

Text a foto: M. Ješová

Bratislavský týždeň dobrovoľníctva

„Tento obrázok môže zmeniť tvoj život NA DOBRO.“

oznamovali billboardy a plagáty v septembri po celej Bratislave. Bratislavské dobrovoľnícke centrum usporiadalo v dňoch 16.-22.9.2016 druhý ročník Bratislavského týždňa

dobrovoľníctva a spomínané heslo bolo jeho mottom. A keďže práce nikdy nie je nedostatok aj u nás, zapojili sme sa aj my. Medzi tých odvážlivcov, ktorí chceli zmeniť svoj život „na dobro“ patrili **Klaudia Andrisáková, Eva Hipšová, Bibiana Pekačíková a Juraj Janto**, ktorí nám krásne upratali priestory na Hontianskej, i zamestnanci firmy

DELL, ktorí chceli vyhrnúť rukávy a pomôcť nám pri stavaní prístrešku na Lipského. Aj keď sa táto aktivita nakoniec neuskutočnila v daný deň, ďakujeme dobrovoľníkom za ochotu ísť do toho.

Stavanie prístrešku

Prístrešok uzrel svetlo sveta neskôr vďaka ochotným rukám našich zamestnancov – **Erik Forgáč** (ktorý je zároveň nositeľom celej vízie), **Damir Selimovič**, **Jaro Koterba**, **Milan Svitok**, **Laco Molnár**, **Michal Kralovič**, **Janka Farcašová** i klientov – **Sandra Ebringerová**, **Mojmír Cikrai**, **Palko Hudl**, **Majo Križan**, **Boris Pánis**, **Janko Procházka** a **Vladko Valenta**.

Ďakujeme **Nadáci Markíza**
za možnosť zrealizovať výstavbu prístrešku
prostredníctvom schváleného projektu
a finančnej podpory.

A prečo vlastne prístrešok?

„Rôznorodosť klientely využívajúcej sociálnu službu nás prinútilo stále viac sa otvárať smerom mimo naše zariadenie, k ľuďom z blízkeho i širšieho okolia, ktorého súčasťou sme aj my.

...snaha postupne zatraktívniť a sprístupniť prostredie domova sociálnych služieb. Snaha aktívne sa zapojiť svojou troškou do skvalitnenia prostredia v našom okolí a v neposlednom rade snaha vyslať integračný impulz od nás. Sme si vedomí totiž toho, že aj my máme čo ponúknuť prostrediu a ľuďom v našom okolí.

Naše priestorové kapacity sú však nedostačujúce na to, aby sme to dokázali v rámci interiéru. Toto je jeden z dôvodov, prečo sme sa rozhodli pre stavbu prístrešku pred spoločenskou miestnosťou. Areál pred touto miestnosťou sa aktívne využíva na voľnočasové aktivity tak pre DSSpKM, ako aj pre verejnosť. Absentuje ale v ňom vhodné centrálné miesto v interiéru i exteriéri, pre ktorý by bol

určený spomínaný prístrešok.

Dôležitou súčasťou tohto projektu je i svojpomocná výroba prístrešku.... Naším zámerom je využiť do veľkej miery pracovnú participáciu samotných vybraných mladých prijímateľov sociálnej služby... súčasťou nášho zariadenia je aj drevárska dielňa, v ktorej pracujú tí..., ktorí majú vzťah k fyzickej práci... Preto využívame všetky možnosti na ich aktívnu seberealizáciu, akou je aj tento predkladaný projekt. Počas jeho realizácie by mohli prakticky využiť zručnosti nadobudnuté v drevárskej dielni. Ich participácia by zahŕňala celý proces od nákupu a prípravy materiálu, jeho úprave, ošetrovaní, až po prácu so stolárskym náradím k úplnému dokončeniu tejto malej stavby. Súčasťou práce by bolo aj zostrojenie 3 stolov a 6 lavíc, určených výhradne do prístrešku...

Zároveň sme si vedomí toho, že ak chceme naše vízie o sociálnej participácii, spomínané v úvode, dotiahnuť do konca, potrebujeme základnú podporu v podobe nevelkého množstva financií. Týmto vám chceme poďakovať, že prispievate svojím vkladom k tomu, aby sa tento svet stal krajším a lepším.“ Toľko slová projektu.

Text: A. Polohová, projekt

Foto: E. Forgáč, L. Molnár

„Milí naši dobrovoľníci.

Život v našom zariadení aj prostredníctvom Vás
naďalej dostáva tú správnu príchuť.

Je pre nás veľkou ct'ou a obohatením,
že ste medzi nami a že Vás smieme poznať.

Ste pre nás vzácní a neoceniteľní.

Aj takto Vám chceme vyjadriť naše veľké
ĎAKUJEME!!!

Snívajte s nami...

Naši psí terapeuti :o)

Po dlhšom čase sa k nám do zariadenia opäť vrátila canisterapia, čím sa nám splnil jeden sen. Od októbra 2015 prišla v novej zostave, s novými psami aj terapeutmi. Canisterapeutický tím vedie pani **Marcela Burianková** spolu s **Mirom Majlathom** a ďalšími tromi dobrovoľníkmi. A my sa z toho veľmi tešíme :o)

Už rok nám túto službu poskytujú zdarma, za čo im patrí naše **VELKÉ ĎAKUJEME !!!**

Text a foto: A. Tulisová

"Zmeňme jedáleň na náš priestor"

Projekt "Zmeňme jedáleň na náš priestor" je našim snom ako na základe minimalizovaných nákladov odstrániť existujúce nedostatky súčasnej jedálne s hlavnou komunikačnou tepnou, ktorá musí spĺňať dve dôležité funkcie, a to funkciu stravovaciu a komunikačnú. Komunikačná funkcia slúži ako spojovacia chodba s inými časťami zariadenia, čím sa vytvorí plnohodnotný priestor, ktorý slúži klientom ako jedáleň alebo ako priestor na spoločenské akcie, semináre, dielne, vystavenie diel a pod. Zámerom projektu je

- bezpečnosť a funkčnosť výdajového pultu
- variabilnosť vo využití priestoru jedálne
- priestor na prezentáciu autorských diel klientov
- dôraz na estetiku interiéru

Výdajový pult

Prioritou nášho projektu je výmena starého výdajového okienka za moderný, bezpečný zasúvací výdajový pult, ktorý by slúžil nielen na výdaj stravy ale aj na estetické doladenie interiéru. Súčasťou modernizácie by bol úložný pult, kde by si naši klienti mohli položiť podnos na tanieri. Nechceme nič mimoriadne, len taký istý moderný a bezpečný priestor, aký sa nachádza v bežných výdajniach stravy.

Jedáleň

Koncept jedálne je založený na presvetlení stropnej časti bielou farbou, čo opticky zväčší a presvetlí priestor. Podlaha opäť vymedzuje funkciu komunikačnú a stravovaciu. Navrhované sú obdĺžnikové stoly tak, aby zabezpečili variabilitu usporiadania sedenia pri rôznych akciách. Každý jedáľenský stôl je priamo osvetlený stropným svietidlom. Tri svietidlá sú situované v strede jedálne pozdĺž vymedzenej komunikácie. Na stenách je situovaná SDK konštrukcia, ktorá slúži na vystavo-

vanie jednotlivých diel klientov s LED podsvietením. Zabezpečuje tak osvetlenie obrazov a políc situovaných na stenách jedálne. Farebné riešenie je volené v neutrálnych tónoch s prírodným drevom tak, aby vytvárali podklad pre vystavované diela a mohli si ich klienti dotvoriť vlastnou farebnosťou.

Vymeniť výdajový pult a esteticky doladiť interiér pri ňom sa nám už podarilo realizovať, a to aj vďaka finančnej podpore týchto z Vás:

Nadácia FILANTROPIA

pani **Jiřina Kántorová**

rodina **Cikraiová**

Nech sa páči, pozrite sa na to :o)

Pred:

Po:

Vážení podporovatelia, ak sa rozhodnete podporiť náš projekt akoukoľvek finančnou čiastkou alebo inou formou pomoci, tu sú kontakty a údaje:

Ing. Edita Kruzlíková, riaditeľka,
Domov sociálnych služieb prof. Karola Matulaya,
pre deti a dospelých, Lipského 13, 841 01 Bratislava
tel.: +421 2 6436 2508, +421 2 6436 4262,
mobil: +421 903 421 219
e-mail: kruzslikova@dsspk.sk, www.dsspk.sk

darovací účet IBAN:

SK20 8180 0000 0070 0047 2261

Na každú finančnú hotovosť a iný hmotný dar podpisujeme darovaciu zmluvu.

Pri úhrade finančného daru na darovací účet prosíme písať identifikáciu platby - **JEDALEN**.

ĎAKUJEME :o)

Text: E. Kruzlíková, A. Polohová

Foto: D. Lepulica, P. Ondrušková

FILM

24 týždňov

Druhý hraný film režisérky Anny Zohry Berrached je príbehom televíznej komičky Astrid, ktorá so svojim empatickým priateľom čaká dieťa s Downovým syndrómom a srdcovou vadou a zvažuje, či si ho napriek lekárskej vážnej prognóze ponechá.

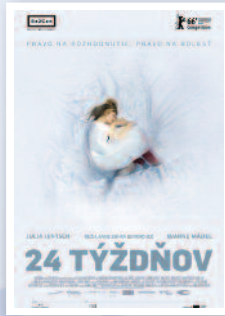
Autorka vo svojom emotívne vypätom filme zručne kombinuje bolestivý naturalizmus a jemný humor a prostredníctvom feministickej perspektívy vypovedá o človeku tvárou v tvár desivej morálnej dileme.

Nominácia na Zlatého medveďa, Berlínale 2016.

Dráma, Nemecko, 2016, 102 min.

Réžia: Anne Zohra Berrached

Hrajú: Julia Jentsch, Bjarne Mädel, Johanna Gastdorf, Emilia Pieske, Maria-Victoria Dragus a ďalší

Nory. Na svet prichádzajú dvojčiky - chlapec je zdravý, ale dievčatko je postihnuté Downovým syndrómom. Henry žene povie, že zomrela a chce ju odložiť do ústavu. Novorodeniatka sa však ujme sestrička Caroline, tajná doktorova ctiteľka a odšťahuje sa s ňou na neznáme miesto. Deti vyrastajú v dvoch rozdielnych rodinách, ale napriek tomu sú spojené istým nevysvetliteľným putom. Tajomstvo, s ktorým musí doktor Henry žiť dvadsať rokov však nepriaznivo ovplyvní jeho vzťah k manželke ako aj synovi a vytvorí bariéru, ktorú nedokáže prekonať. V hlavných úlohách emotívneho príbehu o šťastí a utrpení, ktorý bol nominovaný na cenu Emmy, uvidíme Emily Watsonovú, Dermota Mulroneya, Gretchen Molovú.

Dráma, USA, 2008, 86 min.

Réžia: Mick Jackson

Hrajú: Emily Watsonová, Dermot Mulroney, Gretchen Molová, Krystal Hope Nausbaum, Hugh Thompson

Ja tiež

Príbeh rozpráva o vysokoškolsky vzdelanom Danielovi (Pablo Pineda), ktorý prvým Európan s Downovým syndrómom, ktorý vyštudoval univerzitu a pomerne ľahko sa začleňuje do spoločnosti. Pracuje v centre sociálnej pomoci, vykonáva síce jednoduchšie úlohy, no je plnohodnotne okolím považovaný za člena tímu. Prípadné mentálne nezrovnalosti zvláda s humorom a vynikajúcim nadhľadom, získaným aj pedantnou výchovou matky a jej snahou o Danielovu inteligenčnú etablovanosť vo svete „normálnych“. prvý Európan s Downovým syndrómom, ktorý vyštudoval univerzitu práci sa zoznami s voľnomyšlienkovou kolegynou Laurou. Rýchlo sa skamarátia a priťahujú tým pozornosť kolegov i rodiny. Ich vzťah sa skomplikuje, keď sa Daniel do Laury zamiluje. Obaja sú vo „svojich“ svetoch vydedencami, ale spoločne nájdu lásku a priateľstvo, aké predtým nepoznali. Snímku spoluprodukoval Julio Medem, ktorého k filmu viaže osobná životná skúsenosť. Postava Daniela je založená na skutočnom živote jeho hereckého-reálneho predstaviteľa Pabla Pinedu.

Drama, Španielsko, 2009, 103 min.

Réžia: Álvaro Pastor, Antonio Naharro

Hrajú: Lola Dueñas, Pablo Pineda, Antonio Naharro, Isabel García Lorca, Pedro Álvarez Ossorio, Consuelo Trujillo, Daniel Parejo

Knižná literatúra

Máme dieťa s autizmom

Kompas pre rodičov detí s autizmom
Daniela Ostatníková a kolektív

Celosvetové údaje o náraste autizmu za posledné desaťročia sú alarmujúce. Výskyt jedného dieťaťa s autizmom do veku 8 rokov na 100 detí daného veku prisudzuje tomuto ochoreniu epidemický charakter. Ani na Slovensku nezostávame k týmto štatistikám nevšímaví... Aj keď sa stále nedarí presne identifikovať pôvod tohto ochorenia, jedno vieme isto, že správnou a včasnou diagnostikou a následnou odbornou pomocou možno dosiahnuť funkčný stav dieťaťa s autizmom, dokonca v tých najúspešnejších prípadoch porovnateľný so zdravými deťmi. Podmienkou akejkoľvek intervencie je okrem správnej diagnózy aj identifikácia sprievodných ochorení. Efektívna medicínska liečba komorbidít je nevyhnutnou podmienkou pre behaviorálnu liečbu. Zlepšenie fyzického zdravotného stavu detí s autizmom totiž výrazne zvyšuje ich vnímanosť na behaviorálne intervencie a následne aj šance na ich úspešnosť. Liečba symptómov autizmu založená na aplikovanej behaviorálnej analýze (ABA) má v súčasnosti najvyššiu šancu na maximalizáciu potenciálu dieťaťa s autizmom.

Autorky tejto knihy chcú formou odpovedí na najčastejšie kladené otázky rodičov a odborníkov poskytnúť najnovšie overené a dostupné informácie, a tak im dať do rúk „kompas“ podľa ktorého sa správne a rýchlo budú môcť zorientovať a problém, ktorý má všeobecný názov autizmus, aj efektívne riešiť. Celou knižkou sa tiahne základná myšlienka pomôcť slabším pretavená do kresbičiek inšpirovaných de Saint-Exupéryho Malým princom...

Kniha bola vydaná z prostriedkov Nadácie Krištáľové krídlo.

Počet strán 174, jazyk slovenský, rok vydania 2016.

Rozdelené dvojčiky

Americká dráma, ktorú režisér Mick Jackson natočil podľa úspešného románu Strom v srdci od Kim Edwardsonovej, rozpráva príbeh inšpirovaný skutočnou udalosťou. Doktor David Henry zhodou okolností asistuje pri pôrode svojej ženy

„Hvozdovery...“

Milí čitatelia.

Ako čerešničku na torte Vám na záver opäť ponúkame niečo z dielne Michala Hvozdu.
Spracoval to len a len pre vás :o)))

Tučná Mara sa rozhodla, že bude držať diétu. Dokonca zmenila trasu, do práce, aby nemusela ísť o kolo svojej obľúbenej cukrárne ...

No raz ráno sa objavila v kancelárii s obrovskou tortou v škatuli a prekvapeným kolegyniam vysvetľuje:

- Predstavte si, dnes ráno idem celkom náhodou okolo mojej obľúbenej cukrárne a vidím vo výklade túto chutnú tortu. Obrátila som sa ku všemocnému a vyriekla som:
- „Bože, ak naozaj chceš, aby som zjedla túto obrovskú tortu, tak mi daj nejaké znamenie. Napríklad to urob tak, aby vedľa cukrárne bolo voľné parkovacie miesto“ ... a predstavte si, po pol hodine krúženia sa tam skutočne jedno voľné parkovacie miesto objavilo ...

A						1	1. voľný deň
Dvojité set						2	
Z						3	Chemické rozpúšťadlo
Šedé veľké zviera						4	
A						5	Vtieravý otravný človek
Na hlavu postavení vojaci						6	
E						7	Náhrada za slovo čaute
Kvokni si						8	
O						9	Kĺb na nohe
Banán po anglicky						10	

Jana sa zveruje kamarátke:

- Predstav si, tá Mara o mne vytrubuje, že sa maľujem!
- To si nevšímaj! Keby bola taká škaredá ako ty, tiež by sa maľovala!

Marka bola na liečení a každý deň telefonovala domov ...

- ako sa má moja mačička? - **pýta sa manžela.**
- Zdochla! - **odvetí on.**
- Čože?! Zdochla? Ty debil, to si mi tú strašnú správu nemohol povedať citlivejšie ...?!
- Ako citlivejšie?
- Napríklad, že sedí práve na streche, potom že práve spadla a doudierala sa a neskôr, že to neprežila ... Chápeš?
- Chápem - **prisvedčí on.**
- No nechajme to tak. A ako sa má moja mama?
- Nóó ... ehm ... sedí práve na streche ...

Všetkým želáme veľa zdravia, pohody
a príjemné prežitie vianočných sviatkov.

Redakčná rada: I. Bezáková, A. Polohová, M. Hvozda

Naše kontakty

Tel: 02/ 6436 2508, 02/ 6436 4262
Fax: 02/ 6436 4262, 02/ 6446 2052

E-mail: dsspkm@dsspkm.sk
autisti@dsspkm.sk
www.dsspkm.sk

Číslo nášho darovacieho účtu: 7000472261/8180,

IBAN: SK20 8180 0000 0070 0047 2261

Náš Neinvestičný fond TU SME - číslo účtu: 170121737/0900,

IBAN: SK63 0900 0000 0001 7012 1737